

**VII.
PRAWO
W KOMUNIKACJI
I MEDIACH**

Edukacja formalna – dzieci

Zagadnienia	Wychowanie przedszkolne	Szkoła podstawowa, klasy 1-3	Szkoła podstawowa, klasy 4-6
Rodzaje, źródła i praktyka stosowania prawa w kontekście mediów	<ul style="list-style-type: none"> • wie, co znaczy dać komuś słowo, umówić się na coś; np. gdy obieca mamie, że posprząta zabawki w pokoju. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, czym są zwyczajowe normy komunikacyjne i umie je zastosować w typowych sytuacjach; np. wie, kiedy mówi się dzień dobry, dobry wieczór, dziękuję, przepraszam. • wie, że prawo obowiązuje także w komunikacji z innymi, a naruszenie go jest karane. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia wolności słowa, prawa do prywatności, ochrony dobrego imienia. • umie wskazać przykłady swoich praw i obowiązków w sferze komunikacji; np. prawo do tajemnicy korespondencji. • rozumie pojęcie umowy. • wie, że korzystanie z usług komunikacyjnych wiąże się z zawarciem umowy.
Media a prawa człowieka, obywatela i dziecka	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że media łączą z ludźmi; np. może zadzwonić do babci. • wie, że nie należy urażać innych, zarówno w kontakcie bezpośrednim, jak i przez media. • umie powiadomić rodziców lub opiekunów, gdy korzystając z mediów spotyka się z nieprzyjemną sytuacją. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że ma prawo do anonimowości, ale nie do bezkarności; np. może podpisać rysunek pseudonimem i nie musi ujawniać prawdziwego imienia. • umie sprzeciwić się naruszaniu norm komunikacyjnych. • wie, że każdy ma prawo dostępu do wiedzy. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna swoje prawa komunikacyjne jako dziecka, ucznia i obywatela (prawo do uczestnictwa w kulturze, wolność słowa itd.) i wie, dlaczego są ważne; np. wie, że ma prawo czytać książki, ma prawo komunikować się z innymi. • umie dostrzec naruszenia praw, wolności, równości i prywatności w mediach. • rozumie, że prawo ma chronić użytkowników mediów.
Prawa wyłączne i monopole intelektualne	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że każde dzieło ma autora; np. umie wskazać, że to rysunek Kasi, a ten wierszyk wymyślił Tomek. • wie, że nie powinno się przypisywać sobie cudzych dzieł. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że jest autorem i użytkownikiem informacji, np. kiedy rysuje czy ogląda bajki. • wie, że o publikacji decyduje autor, np. sam może zdecydować kiedy rysunek jest gotowy i kiedy pokazać go kolegom. • wie, co to jest plagiat; np. umie wskazać, że ten wierszyk napisał Tuwim, a nie kolega. • wie, czym jest cytat. • umie wskazać cytaty we własnej i cudzej wypowiedzi. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że są różne prawa wyłączne: autorskie, patentowe, do znaków towarowych. • wie, co to jest dozwolony użytek osobisty i publiczny; np. biblioteka, prawo do czytania, prawo do kopiowania informacji. • umie poprawnie cytować i oznaczać autorstwo. • umie opisać przykład dzieła zależnego; np. tłumaczenia.

Zagadnienia	Wychowanie przedszkolne	Szkoła podstawowa, klasy 1-3	Szkoła podstawowa, klasy 4-6
Prawo telekomunikacyjne		<ul style="list-style-type: none"> • umie zgłosić dorosłemu problem techniczny i poprosić o wsparcie. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie opisać różnice między rodzajami usług telekomunikacyjnych. • umie podać przykłady płatnych usług. • wie, że operatorzy mają obowiązki i potrafi wskazać ich przykłady. • wie, że nie może samodzielnie zawierać umów; np. zakładać kont w serwisach internetowych. • umie poprosić opiekunów o pomoc przy zakładaniu konta w serwisach internetowych.
Prawo mediów i media publiczne	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że gazeta, audycja i portal mają redakcję. • wie, że są książki, gazety, audycje i aplikacje przeznaczone dla dzieci. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że w mediach za treść odpowiada redaktor. • umie rozpoznać oznaczenie programu dla dzieci i młodzieży. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że gazety i portale są prywatne, a radio i telewizja mogą być prywatne lub publiczne. • wie o prawie do autoryzacji i sprostowania. • wie, że materiały reklamowe i sponsorowane muszą być odpowiednio oznaczone. • umie rozpoznać reklamę.
Prawa osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że każdy ma prawo do korzystania z mediów, bez względu na stopień sprawności. • wie, że osoby niepełnosprawne mają trudności w korzystaniu z mediów; np. <i>zdaje sobie sprawę, że babcia musi nastawiać głośno telewizor, tata zakłada okulary do czytania gazety, a niewidomi nie mogą czytać drukowanych książek.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że niepełnosprawny ma równe prawo do wypowiedzi w mediach. • umie podać przykłady barier w dostępie do edukacji, informacji i kultury. • umie podać przykład ułatwień dla niepełnosprawnych; np. <i>wie, że można powiększyć litery, aby każdy mógł je przeczytać, do filmów można dodać napisy.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozpoznać typowe bariery dostępności w danym przekazie medialnym. • umie rozpoznać łamanie praw słabszych w treści przekazu. • umie dostrzec i opisać bezpośrednie bariery dostępności; np. <i>brak napisów pod filmem.</i>
Ochrona danych osobowych	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że nie należy mówić i pisać o sobie i o rodzinie bez potrzeby; np. <i>nie mówi obcym osobom, gdzie mieszka lub jaki samochód mają rodzice.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie ideę ochrony prywatności, ochrony danych osobowych i swoje prawa do takiej ochrony. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że komunikacja elektroniczna wiąże się z gromadzeniem i przechowywaniem informacji o użytkownikach. • umie rozpoznać sytuacje wymuszania danych osobowych. • umie odmówić podania danych osobowych. • umie zakładać konta, korzystając z pseudonimów.

Edukacja formalna – młodzież

Zagadnienia	Gimnazjum	Szkoła ponadgimnazjalna	Szkolnictwo wyższe
Rodzaje, źródła i praktyka stosowania prawa w kontekście mediów	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że przed naruszeniem praw komunikacyjnych można się bronić w sądzie. • wie, że istnieją regulacje prawne dotyczące komunikacji przez media (prawo telekomunikacyjne, prawo autorskie, prawo prasowe, ochrona danych osobowych itd.). • wie, że zbiorem norm zwyczajowych w komunikacji on-line jest netykieta. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie świadomie zawrzeć umowę na usługi komunikacyjne, umie wskazać wynikające z niej swoje prawa i obowiązki. • umie egzekwować swoje prawa. • umie zwrócić się o pomoc do organów regulacyjnych i rzeczników różnych grup; np. w przypadku naruszenia ochrony danych osobowych, lub naruszenia praw autorskich. • umie zapisać traktatowe, konstytucyjne i ustawowe przełożyć na własne otoczenie i działania. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zinterpretować normy prawne i zastosować je w ciągle zmieniającym się środowisku technologicznym.
Media a prawa człowieka, obywatela i dziecka	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jakie konkretnie prawa dziecka, człowieka i obywatela dotyczą mediów; np. tajemnica korespondencji. • wie, że prawa komunikacyjne wymagają ochrony. • umie opisać naruszenia praw i swobód oraz reaguje na nie. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jakie są zadania regulatorów mediów, rzeczników praw oraz sądów krajowych i europejskich; np. odróżnia rolę, zadania i obszar działania Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości od Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. • umie zwrócić się o wsparcie urzędu, rzecznika lub sądu dla ochrony praw swoich i innych. • rozumie potrzebę aktywnej obrony praw i swobód komunikacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie użyć mediów do publicznej obrony praw swoich i innych.
Prawa wyłączne i monopole intelektualne	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi rozróżnić różne rodzaje praw wyłącznych i umie wskazać, jakiego rodzaju prawo dotyczy danej sytuacji. • rozumie, że prawa wyłączne ograniczają wolność użytkowników. • wie, czym jest licencja. • rozumie i umie stosować prawa osobiste autora: prawo do oznaczenia autorstwa i zachowania integralności dzieła. • wie, że prawa wyłączne są ograniczone w czasie. • wie, czym są i czemu służą wolne licencje. • wie, co to jest domena publiczna. • rozumie granice cytatu i dozwolonego użytku. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie cele istnienia prawa autorskiego. • wie, że monopol twórczy jest kompromisem pomiędzy prawami użytkownika a prawami autora. • umie opisać, jak powstają różne prawa wyłączne i jak długo trwa ich ochrona; np. wie, że dzieło uzyskuje ochronę w chwili ustalenia, a patent i znak towarowy trzeba rejestrować. • wie, jakie są cele organizacji zbiorowego zarządu prawami. • umie opisać obszary stosowania monopolu autorskiego i patentowego; np. wie, że prawo autorskie nie dotyczy dokumentów urzędowych, a ochrona patentowa odkryć naukowych, matematyki i programów komputerowych. • umie opisać konflikt między ochroną praw wyłącznych a wolnością dostępu do treści. • umie stosować i rozumie cele wolnych licencji. • wie, czym jest copyleft. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie ustalić status prawny dzieła lub rozwiązania technicznego. • rozumie konflikt między monopolem rozpowszechniania a modelem komunikowania się w sieci. • rozumie przesłanki i skutki wyboru licencji dla swoich dzieł. • rozumie istotę sporu o patenty na programy, o obowiązki pośredników oraz o prawa i wolności prywatnego uczestnika obiegu kultury. • rozumie zasady ochrony patentowej i znaków towarowych. • wie, czym jest ochrona baz danych.

Zagadnienia	Gimnazjum	Szkoła ponadgimnazjalna	Szkolnictwo wyższe
Prawo telekomunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • umie opisać rolę i zadania usługodawcy sieciowego. • umie podać przykłady wzajemnych zobowiązań wynikających z umów zawartych z dostawcami usług; <i>np. na jaki okres zawarta jest umowa, jak ją można rozwiązać, jakie są standardy usługi.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, co to jest usługa powszechna. • umie bronić swych praw, gdy operator odetnie go od usługi lub danych; <i>np. skierować pismo do urzędu.</i> • umie ocenić i sprawdzić jakość usługi. • wie, że usługi podlegają regulacji, umie wskazać powołane do tego urzędy; <i>np. rozróżnia zadania UKE, UOKiK, KRRiT i GIODO.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • umie żądać dostarczenia usług powszechnych. • rozumie obowiązki pośrednika wynikające z powiadomienia o naruszeniu regulaminu lub prawa.
Prawo mediów i media publiczne	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że radio i telewizja są regulowane przez KRRiT. • umie opisać zadania mediów publicznych, ich misję oraz sposób finansowania; <i>np. abonament, reklamy, datki.</i> • umie opisać modele zarabiania pieniędzy przez media prywatne; <i>np. reklamy, abonament, dostęp na żądanie, datki.</i> • umie rozpoznać lokowanie produktu. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, czym jest licencja programowa i przydział pasma. • umie rozpoznać ukrytą reklamę i przesłanie marketingowe. • umie skorzystać z prawa do sprostowania. • umie rozróżnić treści informacyjne, publicystyczne i rozrywkowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie przygotować komunikat medialny i wie, które medium może lub musi go zamieścić. • umie rozpoznać naruszenie obowiązków wydawcy lub nadawcy. • umie sprawdzić dane rejestracyjne medium.
Prawa osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> • wie, co to jest konwencja o prawach osób niepełnosprawnych. • umie dostrzec i opisać pośrednie bariery dostępności; <i>np. zbyt małe czcionki, nieprawidłowy kontrast, chaotyczny układ informacji.</i> • umie reagować na łamanie praw. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie o ustawowych udogodnieniach dla niepełnosprawnych, które muszą stosować wydawcy i nadawcy; <i>np. audiodeskrypcja, język migowy, napisy pod filmem.</i> • wie o istnieniu standardów dostępności i obowiązku ich stosowania; <i>np. znane mu są Wytyczne dotyczące dostępności treści internetowych (WCAG).</i> • wie, że informacja przedstawiona w sposób uniwersalny dociera do większej liczby odbiorców, a niestosowanie standardów dostępności powoduje wykluczenie części obywateli, np. osób starszych. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie sprawdzić spełnienie wymogów dostępności; <i>np. korzysta z narzędzi do samodzielnego badania dostępności.</i> • umie skutecznie reagować na naruszenia wymogów dostępności.

Zagadnienia	Gimnazjum	Szkoła ponadgimnazjalna	Szkolnictwo wyższe
Ochrona danych osobowych	<ul style="list-style-type: none"> • umie podać przykłady gromadzenia i przechowywania informacji o użytkownikach; np. billingi, dane geolokalizacyjne, emaile, wiadomości, wpisy na forach i w mediach społecznościowych. • umie w praktyce chronić prywatność swoją i innych. • wie o istnieniu obowiązków informacyjnych administratorów danych; np. wie, że może uzyskać informację na temat swoich danych przechowywanych przez właściciela serwisu internetowego. • wie, czego dotyczy ustawa o ochronie danych osobowych. • umie opisać obowiązki dostawców usług w zakresie ochrony danych osobowych. • umie opisać problemy związane z ochroną danych; np. bazy danych, wycieki, łączenie danych z różnych zasobów, dane wrażliwe. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, czym jest polityka prywatności. • umie opisać treść ustawy o ochronie danych osobowych. • rozumie pojęcia przetwarzania danych osobowych i administratora danych. • wie, co to są dane wrażliwe. • wie, co to jest GIODO i jakie są jego zadania. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie politykę prywatności firm, z których usług korzysta. • umie stosować zasady ochrony we własnych publikacjach i usługach. • umie zwrócić się do GIODO o interwencję lub interpretację. • umie sprawdzić własne dane w zbiorach, w których są zawarte. • umie zarejestrować zbiór i sprawdzić, czy dany zbiór jest zarejestrowany.

Kształcenie ustawiczne

Zagadnienia	Poziom minimum	Poziom optimum	Poziom mistrzowski
Rodzaje, źródła i praktyka stosowania prawa	<ul style="list-style-type: none"> • wie, czym są zwyczajowe normy komunikacyjne. • wie, że prawo obowiązuje także w komunikacji z innymi, a naruszenie go jest karane. • wie, że naruszeń praw komunikacyjnych może dochodzić w sądzie. • rozumie pojęcia wolności słowa, prawa do prywatności (tajemnica korespondencji), ochrony dobrego imienia. • umie wskazać przykłady swoich praw i obowiązków w sferze komunikacji. • rozumie pojęcie umowy. • wie, że korzystanie z usług komunikacyjnych wiąże się z zawarciem umowy. • wie, że zbiorem norm zwyczajowych w komunikacji on-line jest netykieta. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zapisy traktatowe, konstytucyjne i ustawowe przełożyć na własne otoczenie i działania. • wie, że istnieją regulacje prawne dotyczące komunikacji przez media (prawo telekomunikacyjne, prawo autorskie, prawo prasowe, ochrona danych osobowych itd.) 	<ul style="list-style-type: none"> • umie egzekwować swoje prawa. • umie zwrócić się o pomoc do organów regulacyjnych i rzeczników różnych grup. • umie zinterpretować normy prawne i zastosować je w ciągle zmieniającym się środowisku technologicznym.

Zagadnienia	Poziom minimum	Poziom optimum	Poziom mistrzowski
Media a prawa człowieka i obywatela	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że ma prawo do anonimowości, ale nie do bezkarności. • umie godnie się zachować w sytuacjach komunikacyjnych. • rozumie, że każdy ma prawo do nauki i dostępu do wiedzy. • zna swoje prawa komunikacyjne wynikające z praw człowieka i obywatela. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie dostrzec naruszenia praw, wolności, równości i prywatności w mediach i reaguje na nie. • rozumie rolę prawa do edukacji i do udziału w kulturze. • wie, jakie konkretnie prawa człowieka i obywatela dotyczą mediów. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jakie są zadania regulatorów mediów, rzeczników i sądów krajowych i europejskich. • umie zwrócić się o wsparcie urzędu, rzecznika lub sądu dla ochrony praw swoich i innych osób. • umie użyć mediów do publicznej obrony praw swoich i innych. • rozumie potrzebę aktywnej obrony praw i swobód.
Prawa wyłączne i monopole intelektualne	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że o publikacji decyduje autor. • wie, co to jest plagiat. • wie, że są różne prawa wyłączne: autorskie, patentowe, do znaków towarowych. • umie poprawnie cytować i oznaczać autorstwo. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, czym jest licencja. • rozumie i umie stosować prawa osobiste autora: prawo do oznaczenia autorstwa i zachowania integralności dzieła. • wie, co to jest domena publiczna. • wie, co to jest dozwolony użytek osobisty i publiczny. • wie, że prawa wyłączne są ograniczone w czasie. • wie, co to są dzieła zależne. • umie wskazać, jaki rodzaj prawa wyłącznego dotyczy danej sytuacji. • umie opisać, jak powstają różne prawa wyłączne i jak długo trwa ich ochrona. • wie, czym są i czemu służą wolne licencje oraz zna ich rodzaje. • umie postąpić w typowych sytuacjach związanych z publikacją własnej i cudzej twórczości. • rozumie granice cytatu i dozwolonego użytku. • rozumie, że prawa wyłączne ograniczają wolność użytkowników. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie cele istnienia prawa autorskiego. • wie, że monopol twórczy jest kompromisem pomiędzy prawami użytkownika a prawami autora. • wie, jakie są cele organizacji zbiorowego zarządu prawami. • umie opisać konflikt między ochroną praw wyłącznych a wolnością dostępu do treści. • umie stosować i rozumie cele wolnych licencji. • wie, czym jest copyleft. • umie prawidłowo ustalić status prawny dzieła lub rozwiązania technicznego. • rozumie konflikt między monopolem rozpowszechniania a modelem komunikowania się w sieci. • rozumie przesłanki i skutki wyboru licencji dla swoich dzieł. • rozumie istotę sporu o patenty na programy, o obowiązki pośredników oraz o prawa i wolności prywatnego uczestnika obiegu kultury. • rozumie zasady ochrony patentowej i znaków towarowych. • wie, czym jest ochrona baz danych.
Prawo telekomunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że operatorzy mają obowiązki i potrafi wskazać ich przykłady. • umie podać przykłady wzajemnych zobowiązań wynikających z umów zawartych z dostawcami usług. • wie, co to jest usługa powszechna. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że usługi podlegają regulacji, umie wskazać powołane do tego urzędy. • umie bronić swych praw, gdy operator odetnie go od usługi lub danych. • umie ocenić i sprawdzić jakość usługi. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie żądać dostarczenia usług powszechnych. • rozumie obowiązki pośrednika wynikające z powiadomienia o naruszeniu.

Zagadnienia	Poziom minimum	Poziom optimum	Poziom mistrzowski
Prawo mediów i media publiczne	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że w mediach za treść odpowiada redaktor. • umie rozpoznać oznaczenie programu dla dzieci i młodzieży. • wie, że gazety i portale są prywatne, a radio i telewizja mogą być prywatne lub publiczne. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że radio i telewizja są regulowane przez KRRiT. • wie o prawie do autoryzacji i sprostowania. • wie, że materiały reklamowe i sponsorowane muszą być odpowiednio oznaczone. • umie rozpoznać reklamę i lokowanie produktu. • umie opisać zadania mediów publicznych, ich misję oraz sposób finansowania. • umie opisać modele zarabiania przez media prywatne. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, czym jest licencja programowa i przydział pasma. • umie skorzystać z prawa do sprostowania. • umie przygotować komunikat medialny i wie, które medium może lub musi go zamieścić. • umie rozpoznać naruszenie obowiązków wydawcy lub nadawcy. • umie sprawdzić dane rejestracyjne medium.
Prawa osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że niepełnosprawny ma równe prawo do wypowiedzi w mediach. • umie podać przykłady barier w dostępie do edukacji, informacji i kultury. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie o istnieniu standardów dostępności. • wie, co to jest konwencja o prawach osób niepełnosprawnych. • umie rozpoznać łamanie praw słabszych w treści przekazu. • umie dostrzec i opisać bezpośrednio i pośrednio bariery dostępności. • umie reagować na łamanie praw. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie o ustawowych udogodnieniach dla niepełnosprawnych, które muszą stosować wydawcy i nadawcy. • umie sprawdzić spełnienie wymogów dostępności. • umie skutecznie reagować na naruszenia.
Ochrona danych osobowych	<ul style="list-style-type: none"> • umie dbać o prywatność. • rozumie ideę ochrony danych osobowych i swoje prawa do takiej ochrony. • wie, że komunikacja elektroniczna wiąże się z gromadzeniem i przechowywaniem informacji o użytkownikach. • umie rozpoznać sytuacje wymuszania danych osobowych. • umie odmówić podania danych osobowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, co to jest polityka prywatności. • wie, co to są dane wrażliwe. • wie, co to jest GIODO. • wie o istnieniu obowiązków informacyjnych administratorów danych. • wie, co to jest powierzenie przetwarzania danych. • wie, czego dotyczy ustawa o ochronie danych osobowych. • umie opisać obowiązki dostawców usług w zakresie ochrony danych osobowych. • umie opisać problemy związane z ochroną danych. • umie w praktyce chronić prywatność swoją i innych. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jakie dane i jak długo gromadzi i przechowuje operator usługi. • umie opisać treść ustawy o ochronie danych osobowych. • umie stosować zasady ochrony we własnych publikacjach i usługach. • umie zwrócić się do GIODO z prośbą o interwencję lub interpretację. • umie sprawdzić własne dane w zbiorach, w których są zawarte. • umie zarejestrować zbiór i sprawdzić, czy dany zbiór jest zarejestrowany. • rozumie politykę prywatności firm, z którymi zawiera umowy.